

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Summula clarissimi iurisco[n]sultissimi q[ue] viri
Raymundi**

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

Quis dicitur periurus

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Folio lxxij.

eam obseruare si postea non adhibeat consensum nec copula carnalis ibi adhibetur. et si ita euenerit quod mulier consentiret viro et vir non consentiret mulieri. tunc mulier non potest ducere alium virum propter eius consensum. sed vir non potest ducere aliam uxorem. quod non fecit consensum licet coactus fuerat. Tunc ibi. Si me duxisti ponit unam doctrinam dicere. si quis sumeret uxorem propter pecuniam et dignitatem. et crederet mulierem habere multos nummos vel quod mulier dicat. si mas me ego tibi dabo centum marcas vel mille. iste autem credes istis verbis sumit eam legittime in facie ecclesie. post hoc autem vir postulans numeros inueniens crumenam vacuanam an tunc matrimonium possit revocare. Rendet littera quod non. quia ille dolus non separat matrimonium.

Tercio circa lxxi nota. prius dicitur ille qui frangit eius proprium iuramentum. et sic ille qui iuravit ducere primam et sumpsit aliam a prima. factus est prius. ut lxxi pretendit. et si traheret secundum propter sponsalia. prima adhuc decubente. et alia imediata morereret antequam ea nosceret carnaliter. et prima iuraret eam sumeret tunc satius faceret iuramento. sed non intentio. quod iuravit eam sumere. et hoc fecit. sed intentio debat secundum sumere si vixisset. et per hoc non satisfecit.

Tertio notandum quod si aliquis vir trahit sponsalia de futuro cum concubina sua la laborante in extremis addendo iuramentum. ita quod per illud iuramentum ipsa cognita reducit reliquias tunc dicitur prius. et dicit manere cum secunda. et illud etiam pretendit cum dicit. Si sit in extremis.

Tercio notandum. dicit lxxi (Pactum non solue secundum) Non illius liberum est ista. quod cum secunda muliere summatur est matrimonium et ad suam perfectioem redactum. sed cum prima quod nondum subsecuta est copula carnalis. nondum summatur est matrimonium. sed solum facta sunt sponsalia. sed si aliquam cognovissim carnaliter. tunc matrimonium primum esset consummatum et perfectum. sed secundum nullum est. ergo dicit in textu Post iuramentum.

Terzo notandum ibi. Si miseri iurasti. quod si aliquis trahit per verba de futuro sponsalia cum aliquo virginem vel muliere addito iuramento. et deinde remittit matrimonium cum reliquo non obstat illo iuramento ipse dicit manere cum secunda. et hoc per hoc in lxxi et in decretalibus capitulo de sponsalibus. sed si in utraque contrahit per verba de futuro. tunc debet cum prima stare propter evidentiem ne agat per iurum. sed si iste iurat proxime mulieri vel alteri ad manus sue proxima sit cognita sive non time tenetur eam sumere.

Tertio notandum. quod sicut iura per clamant tunc intras matrimonium dicitur hoc facere libere et bona voluntate. Unde si aliquis fuerit coactus sine proprio consensu. tunc matrimonium non habet locum. unde sagaces sacerdotes haec regulam tenent scire sic quod quoniam sponsus et sponsa veniunt ad dominum dei et petunt copulari tunc sacerdos cum magna sollicitudine dicit interrogare si sponte et ex consensu proprio vel in matrimonio interrare. immo etiam dicit interrogare si vera dilectio sit inter eos. quod illa inveniantur in eis tunc fiat copulatio matrimonii in nomine domini. Sed si sacerdos possit cognoscere quod alter illos de proprio consensu matrimonium non intraret sed coactus tunc non sunt copulati ne postea fieret irreuerberia sacramento vel aliud inconveniens sequeretur. sed quod unus alia reliqueret. Unde si aliquis eset coactus ad mulierem et maneret cum ea per dimidium annum et copula carnalis non subsequeretur in illo tempore nec adhibeat consensum voluntatis ad eam. tunc vir non tenet eam tenere propter mutuam et diutinam cohabitationem.